Uitvoeringsagenda Digitale Grondrechten en Ethiek

David van den Berg

Doelen – in 2026 hebben…

…alle gemeenten op hun manier **de meervoudige democratie een plek gegeven hebben** en de positie van de inwoner in de informatiesamenleving versterkt is.

…de gemeentelijke organisatie ingericht is op een manier die **de juiste checks & balances bij de inzet van technologie** garandeert.

…gemeenten **grip hebben op hun positie ten opzichte van de markt** alsmede de digitale publieke ruimte.

Randvoorwaarden

- **Bewustwording en aandacht**
- **Governance en interbestuurlijke samenwerking**
- **Mensen en middelen**

De weg naar een meervoudige democratie

- Inwonerparticipatie bij de inzet van technologie in de publieke Ruimte
- De inzet van technologie staat ten diensten van een inclusieve samenleving
- Gemeenten als hoeder van de data wanneer zij de data van inwoners beheren

Naar meer checks & balances

- Èèn transparante overheid die begrijpelijk en toegankelijk is voor de volksvertegenwoordigers en de inwoners
- De controleerbaarheid van de inzet van technologie staat altijd centraal
- Herstellen balans trias politica zodat het gebruik van technologie geen “feestje van de uitvoering” is

Behoudt grip op digitale soevereiniteit

- Gemeente krijgen regie over de digitale ruimte om onderwerpen als desinformatie tegen te gaan
- Grip op de markt vraagt een nauwe verbinding met de EU om Europese wet- en regelgeving te vertalen naar gemeenten
- Publieke waarden integreren in inkoopvoorwaarden zodat technologie altijd ten diensten staat van de samenleving

UDGE over de tijd heen
Bewustwording en kennisdeling

Nu (2023)	Onderweg (2024 – 2025)	Uitkomst (2026)
Opzet Aanjaagteam Digitale Grondrechten en Ethiek	Organisatieronde langs provinciale afdelingen en gelieerde vakverenigingen	Met (bestuurlijke) vertegenwoordigers van meer dan 200 gemeenten is een dialoog gevoerd over het belang van digitale grondrechten en ethiek;

UDGE over de tijd heen
Ondersteuning gezamenlijk uitvoering

Nu (2023)	Onderweg (2024 – 2025)	Uitkomst (2026)
Digitale Ethiek in de praktijk	- Ethische Bijsluiter - Kennisdeling rondom ethische commissies; - Implementatie(-onderzoek) Normenkaders	- Handelingsperspectief voor gemeenten op gebied digitale ethiek; - Standaardisering
Doorontwikkeling Principes voor Digitale Samenleving	- Principes Digitale Samenleving, deel III, IV en V Uitbreiding - Inkoopvoorwaarden/GIBIT;	- Handelingsperspectief gemeenten via ethische kaders;
Community management	-Verbinding bestaande en nieuwe communities - Richtinggevende kerngroepen per doelgroep	Oplevering platform voor community; De community heeft leden uit meer dan 100 gemeenten;

UDGE over de tijd heen
Belangenbehartiging

Nu (2023)	Onderweg (2024 – 2025)	Uitkomst (2026)
Belangenbehartiging EU wet- en regelgeving	- Position papers Europese wet- en regelgeving; - Fact sheets over Europese wet- en regelgeving;	- Gemeentelijke belangen zijn behartigd in Europese wet- en regelgeving; - Gemeenten hebben ondersteuning in de uitvoering van Europese wet- en regelgeving;
Belangenbehartiging Algemene informatiewet	- Vervolgonderzoek informatiewetten / kaderwet informatie; - Model kaderwet informatie; - Position papers: ethische toetsing, ABBB	- Kaderwet Informatie aangenomen; - Verankering transparantiebeginsel en menselijkheidsbeginsel in de ABBB;